

תחרות המועמדים 2026 – חוויות, סיפורים וניתוחים

מאת יבגני לבנוב

לפני כעשרה ימים נחתמה בעיירה הצירית פגיה שליד פאפוס, קפריסין, תחרות המועמדים 2026.

הייתה לי הזכות לבקר ארוכות בתחרות וכן לתת שם 3 הרצאות. בסקירה הבאה אני אנסה לספר על התחרות הן במישור השחמטי המקצועי והן לתאר את האווירה מסביב, הפעילויות השונות שהוצעו לצופים, דמויות ידועות שהגיעו לבקר וכן סיפורים אנושיים יפים.

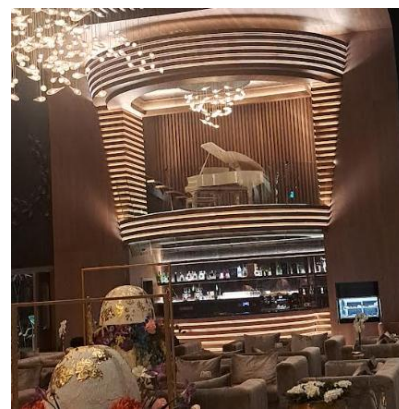
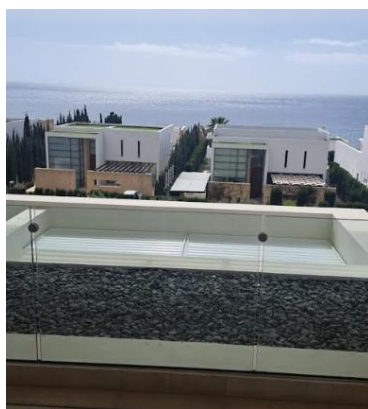
את התחרות אירח המלון ואתר הנופש המפואר Cap St. Georges (5 כוכבים), המשקיף על הים. באופן מעניין, קומת הכניסה ולובי המלון ממוקמים בקומה 6, ואילו חדרי המגורים מתחתם. זאת לאור היותו של המלון ממוקם על צלע הר. בקומת הכניסה ניצב הדוכן של פיד"ה, בו הצופים, אנשי התקשורת ועוד קיבלו תגי כניסה, ואילו הקומה השלישית הייתה הקומה העיקרית של התחרות, בה היה את אולם המשחקים, חדרי תקשורת ושידור, אולם ה-fan zone, בו התקיימו הרצאות, משחקים סימולטניים, כיתות אמן ועוד. יצוין כי fan zone נוסף היה בקומת הכניסה באוויר הפתוח, עם נוף מרשים לים.

תנאי המשחק והמחיה עבור השחקנים היו אולי הגבוהים ביותר לאורך כל ההיסטוריה של תחרויות המועמדים. בפרט, חדרים מרווחים, מגוון מאכלים עשיר ורב בארוחות השונות, נוף נפלא לים, טבע פסטורלי לטיולים. אנשי צוות המלון, בכל הדרגות והתפקידים השקיעו את כל כולם למען הצלחת התחרות ואפשר היה להרגיש את מסירותם הרבה. אחדים מהם אף התעניינו בפורמט התחרות וכן באופן קיום סבב אליפות העולם.

סיורי וידאו נהדרים של המלון ואולמות התחרות עשה העיתונאי ההודי האגדי, אב"ל סאגר שה, וניתן לצפות בהם כאן:

https://www.youtube.com/watch?v=6_xDdIubCP4

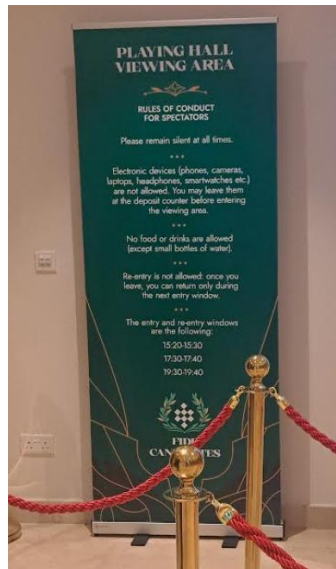
https://youtu.be/E_THYSK2O1Y?si=unpx9ozCpFpXNdn

לובי המלון והנוף הנשקף ממנו

הצוות של פיד"ה שנבחר לארגן ולנהל את התחרות היה מקצועי באופן יוצא דופן. כל לוחות הזמנים, הנהלים והלוגיסטיקה הלא פשוטה בוצעו ללא רבב, תוך הסברים מתמידים לכלל המבקרים על האירועים השונים.

כל סיבובי התחרות החלו בשעה 15:30, וניתן היה להיכנס לאולם המשחקים ב-3 חלונות זמן: 15:20-15:30 (לפני הסיבוב), 17:30-17:40, 19:20-19:30. כאשר צופה נכנס לאולם, הוא יכול הי לשהות שם כמה שירצה, אך מרגע שיצא – אינו יכול להיכנס עוד עד לחלון הזמן הבא. כמובן, בכניסה לאולם כל צופה נבדק בקפידה ע"י גלאי מתכות, ובנוסף בתחרות נעשה שימוש בגלאי אותות, כחלק מתקנות השמירה על fair play.

לוח המידע בכניסה לאולם המשחקים

אולם המשחקים היה נוח ומרשים ובצורת האות L. הגוון השולט היה הגוון הירוק, שנבחר כצבע הרקע העיקרי לתחרות המועמדים הנוכחית. שולחנות התחרות הפתוחה ותחרות הנשים סודרו לסירוגין, ובצידו של כל שולחן היה מסך שהציג את המשחק בלייב. איזור הצפיה היה מרוחק כ-3 מטרים מהשולחנות, וכלל חלק VIP עם כיסאות מהודרים, וכן חלק לצפיה בעמידה שהיה מאחוריו. מתנדבי פיד"ה הצעירים הקפידו בקנאות של שמירת השקט והצופים התנהגו באופן מופתי. עם כניסתי הראשונה לאולם התחרות, עת החלו המשחקים והשתרר "השקט הקדוש" של השחמט, הייתה זו חוויה קסומה לעקוב אחרי אופן מחשבתם ושפת גופם של בכירי השחקנים והשחקניות בעולם. אחדים, כגון סינדרוב וגירי, נהגו לטייל רבות, אחרים כמעט ולא קמו מכיסאם ושמרו על ריכוז עילאי בעת ההתבוננות בלוח.

בכל סיבוב נכחו למעלה מ-100 צופים, ובימי שבת וראשון מספר הצופים היה רב משמעותית מימי חול. כמובן, חלק מהצופים היו עיתונאי שחמט, אשר עקבו ורשמו הערות שונות, אשר לאחר מכן תורגמו לשאלות במסיבות העיתונאים. בתחילת כל סיבוב לרוב נעשה מעשה ראשון טקסי בידי דמות שחמטית ידועה.

כל סיבוב שודר במלואו, עם פרשנות של הצמד האגדי, רבי-האמנים פיטר סווידלר ויאן גוסטפסון.

אולם המשחקים

לצד אולם המשחקים פעל fan zone, אותו ניהלה ביד רמה אנג'ליקה ואלקובה. שם התקיימו פעילויות רבות עבור המבקרים, כגון הרצאות, כיתות אמן, משחקים סימולטניים ופרשנות חיה. בחלק הראשון של התחרות מזג האוויר היה גשום, ולכן כל האירועים התקיימו ב-fan zone הסמוך לאולם המשחקים, ואילו כשמזג האוויר הפך לשמשי, הפעילויות עברו ל-fan zone באוויר הפתוח.

לכותב שורות אלה ניתנה הזכות והכבוד הגדולים לתת מספר הרצאות במסגרת אירועי fan zone. במקור אלה היו 2 הרצאות: הראשונה תחת הכותרת "שח-מתמטיקה", אשר עוסקת בבעיות מתמטיות טבעיות שמערבות את כלי השחמט והלוח, החל מבעיות ידועות כמו בעיית סידור 8 מלכות בלי שתתקופנה אחת את השניה, וכלה בבעיות פחות ידועות; מנגד, ההרצאה השניה הייתה תחת הכותרת "שחמט ומכונות", אשר בה אני סוקר את ההיסטוריה של פיתוח תוכנות ומנועי שחמט, וכן מסביר על ההבדלים העקרוניים בין מנועי שחמט מסורתיים, כגון סטוקפיש וקומודו, לבין מנועים מבוססי למידת מכונה (machine learning), כגון אלפא זירו (או Lc0). עם הגעתי לתחרות, נשאלתי האם אני יכול לתת הרצאה נוספת, והשבתי כמובן בחיוב, כאשר אני מציע להעביר הרצאה על חייהם ומשחקיהם של הגאון האמריקאי פול מורפי ואלוף העולם ה-8, "הקוסם מריגה", מיכאיל טל – שתי דמויות שהשפעתן על פיתוח המשחק היא עצומה. מיותר לציין כי נעשו חזרות רבות לכ"א מההרצאות.

ההרצאות נתקלו בעניין רב והקהל שהגיע אליהן היה מגוון: ילדים ובני נוער מקומיים, צופים בוגרים ממספר מדינות, רבי-אמנים שביקרו בתחרות או שהיו עוזרים של אחד השחקנים ועוד. אחד הצופים אף היה כומר קתולי!

הרצאת "שחמט ומכונות"

לאחר שסיימתי את תפקידי כמרצה, הייתה לי הזכות לבקר בהרצאות מהפנטות של כמה מאגדות המשחק: הרצאה נהדרת של אגדת השחמט הבריטי, נייג'ל שורט, סגן אלוף העולם לשעבר (ואחראי מטעם פיד"ה לפיתוח השחמט במדינות מתפתחות), על פיתוח התקפה על מלך שנתקע באמצע; מפגש "שאלות ותשובות" עם אלוף העולם ה-15, וישי אנאנד; משחק סימולטני עם רב-אמן בוריס גלפנד שלנו, אשר הגיע עם בנו אבנר; ניתוח משחקים חיים בידי אלופת העולם לשעבר, אלכסנדרה קוסטניוק; הרצאה נהדרת של רב-האמן והמאמן והסופר הנודע, יעקב אגארד, על חשיבות הניתוח ללא שימוש במחשב; הרצאה מאלפת של רב-האמן הנודע

מוריס אשלי, בה הוא הציג אטיודים מדהימים פרי יצירתו; פתרון חידות טקטיות מדהימות עם אב"ל סאגר שה האגדי ורעייתו אמרוטה.

משחק סימולטני של ר"א בוריס גלפנד

הרצאת ר"א נייג'ל שורט (לצידו המנחה אנג'ליקה ואלקובה)

יש לציין כי חלק מהשחקנים הגיעו ל-fan zone לאחר סיום משחקם, שם הם פגשו אוהדים נלהבים אשר חיכו לקבל מהם חתימה ולהצטלם איתם.

סינדרוב מגיע להצטלם עם מעריצים

אולם ה-fan zone נשא את שם משפחת שיינברג, אשר תורמת רבות לפיד"ה ופיתוח השחמט זה 8 שנים. אב המשפחה, איסאי שיינברג, ביקר באחד הימים, וניתנה לו הזכות לעשות את המסע הטקסי הראשון באחד המשחקים.

כאן ניתן לעיין בלו"ז האירועים המלא ב-fan zone:

<https://candidates2026.fide.com/fanzone>

נסיים את החלק הראשון של הסקירה בכמה סיפורים אנושיים יפים.

הייתה לי הזכות לשוחח עם אולי שני עיתונאי השחמט הגדולים בהיסטוריה, אשר ביקרו בתחרות:

דירק יאן טן גוזנדאם ההולנדי, העורך הראשי זה למעלה מעשור של ירחון השחמט החשוב בעולם, New in chess, וחבר מערכת הירחון מאז 1985 (שנה לאחר שהוא נוסד בידי יאן טימן האגדי ז"ל). הוא שוחח וראיין כמעט את כל ענקי השחמט הסובייטי, ובשיחה סיפר מעט על מפגשיו עם טל ודויד ברונשטיין. לדירק יאן יש ספריית שחמט ייחודית ומדהימה בביתו בהאג, עם ספרים עתיקים ונדירים. ביום החופשי דירק יאן ראיין את בוריס גלפנד.

האמן לאונצ'ו גארסיה מספרד, אשר מסקר שחמט למעלה מ-40 שנה עבור העיתון הספרדי המוביל El País, ונכח כמעט בכל אליפויות העולם ותחרויות המועמדים. [תשוקתו למשחק](#) הינה מדהימה גם אחרי שנים כה רבות. גארסיה סיפר על התרגשותו הרבה, כאשר נשלח בתחילת דרכו לסקר את הדו-קרב השני בין קרפוב לקספרוב במוסקבה 1985.

בנוסף, זכיתי לפגוש ולשוחח עם מייסד והרוח החיה של Chessbase India, אב"ל סאגר שה האגדי. אין מספיק מחמאות בעולם שניתן לתת לאיש המדהים הזה, אשר למידת תשוקתו לשחמט אין אח ורע. השקעתו המדהימה בסיקור אירועי שחמט מכל זווית והיבט, ראיונות עם שחקנים ידועים לצד אנשי שחמט מעניינים שנמצאים ב"צל" וכן חדשות עיתונאית ראויים לכל שבה. ראוי לציין שסאגר אדם מאוד צנוע, נעים הליכות ובעל חוש הומור ייחודי.

עוד ביקר בתחרות, עיתונאי Chessbase הנפלא, ארנה קאהלר, הידוע בראיונותיו הסגוניים עם שאלות מקוריות.

כמו כן, בעת אחד מביקוריי באולם התחרות אני עקבתי אחרי אניש גירי, שהתהלך הלך ושוב, כאשר ירבו, פביאנו קרואנה, חשב על מסעו. בשלב מסוים נכנס לאיזור כיסאות ה-VIP ילד קטן וחמוד עם שלט מאויר ועליו הכיתוב "Go Hikaru!". הילד מניף את השלט וגירי קולט זאת, מחייך בערמומיות ולא מצליח להסתיר את חיוכו כמה שניות טובות. גם רבי-אמני הצמרת, בשיא הלחץ והמתח, הם עדיין בני אדם.

בהמשך לנקודה הקודמת, זו הייתה בהחלט חוויה מעניינת וייחודית לראות בחדר האוכל של המלון את גדולי שחקני תבל סועדים יחד עם עוזריהם, כאחד האדם. עם זאת, בשלב מסוים כבר מתרגלים לכך.

סאגר שה

לאונצ'ו גארסיה

דירק יאן טן גוזנדאם

וכעת, לסקירה המקצועית של שתי התחרויות.

כפי שידוע לכולכם, בתחרות הפתוחה ניצח רב-האמן האוזבקי בן ה-20, ג'בוחר סינדרוב, מחזיק גביע העולם 2025, במפגן עליונות שטרם נראה בתחרויות המועמדים, לפחות בעידן המודרני. הוא פרץ לאליטה לא לפני זמן רב וכושרו בחצי השנה שקדמה לתחרות היה מצוין. עם זאת, לא רבים חשבו שהוא מסוגל לזכות, לאור חוסר ניסיונו, ולבטח אף אחד לא תיאר מפגן עליונות שכזה מצידו. את הסיבוב הראשון הוא סיים עם 6/7, כאשר רק מתיאס בלובאום ואניש גירי מצליחים לעצור אותו. עם זאת, הכל החל דווקא ממשחק לא טוב שלו נגד אנדריי יסיפנקו בסיבוב הראשון, בו הוא היה נחות בלבן וסבל לאורך רוב המשחק. במשחקם התקבלה העמדה הקריטית הבאה לאחר מסעו ה-27 של הלבן.

לסינדרוב היו רק 6 דקות מול חצי שעה של יסיפנקו. לשחור יתרון ברור לאור הרגלי העובר המוגן וכן רץ לבן-ערוגות רע של הלבן. אך כאן יסיפנקו מקבל החלטה לא טובה ומשחק 27... ר:ו3?, אשר זורק את כל יתרונו. צא 8 או רב6 היו משמרים את הלחץ על עמדת הלבן. בהמשך יסיפנקו מתפרק בדוחק זמן וסינדרוב מנצח עם הסיימת היפה צה6!, עם מט או איבוד חומר רב.

המשחק הזה השפיע מאוד על המשך התחרות עבור 2 השחקנים. יצוין שבסיבוב הראשון 3 משחקים מתוך ה-4 הסתיימו בהכרעה, כולל ניצחון של קרואנה מול נקאמורה בדרכי האמריקאי.

סיבוב 2 היה כמעט נטול אירועים. בסיבוב 3 סינדרוב מנצח בכלים השחורים במשחק דינאמי משובח את בן גילו פראג, אשר מסורתית היה יריב מאוד לא נוח עבורו.

כמו כן, הפייבוריט העיקרי לזכיה, פביאנו קרואנה, מביס את ויי "ב-19 מסעים בלבד, בנוסח פתיחה מאוד מוזר וחריף. לאחר מסעו ה-17 של הלבן נתקבלה העמדה הבאה:

הלבן לא מפותח כלל, מלכו נתקע באמצע וקודם לכן הלבן ביצע כמה וכמה מסעים עם המלכה וכן היה מחויב לשחק 1צ1 למניעת ר2. עם זאת, כמו שנוהג לומר ר"א יעקב אגארד: "שחמט

הוא בד בבד משחק של עקרונות ושל פרטים ספציפיים. " מצב הרץ ב-ח3 מאוד מסוכן ולא קל לשחק בשחור. ויי " שוגה מיד: 17... פה? 18. פ:ה5 צ:ה5 19. פד1! (מסע שכנראה הוחמץ), ואין דרך להציל את הרץ ב-ח3. ויי " נכנע.

המשחק שאולי הכריע את הטורניר היה ניצחונו של סינדרוב בלבן על קרואנה בסיבוב 4. בהכנה מצוינת, סינדרוב הצליח לתפוס את קרואנה בנוסח צדדי בגמביט המלכה הנרצה, דבר מאוד נדיר לאור היותו של קרואנה תיאורטיקן גדול. לאחר 18. רג4 של סינדרוב התקבלה העמדה המורכבת הבאה:

לפני כן, קרואנה השלים עם זה שמלכו ייתקע באמצע, שכן הצרחה קצרה היא מסוכנת ביותר. הוא שיחק צ2, ו-ו5, ותכנן כנראה רה7 ו-מו8. כעת, רה:6 איום חזק ביותר (כמובן שסינדרוב כלל לא חשב על להכות ב-א6, לאור מיקום מלכו של השחור). בעמדה קשה ביותר לחישוב זו, קרואנה בוחר בתוכנית הגנה לא נכונה: 18... צ4? (על ר:ה6?? יבוא צה4). המסע הקריטי והנכון היה 18... מה:ד4 ועל ר:ה6 לשחק מהה4. עם זאת, גם לשחק על זהו מסע קשה ביותר, שכן טור ד' ייפתח, כאשר המלך תקוע באמצע הלוח. סינדרוב מימש את יתרונו בהצגת הבנה דינאמית מדהימה. האופן בו פאבי הפסיד משחק זה השפיע עליו מאוד.

בסיבוב 5 סינדרוב ממשיך את רצף הניצחונות שלו ומנצח את נקאמורה בשחור בנוסח סופר מורכב בגמביט מרשל של ההגנה הסלאבית, כאשר היקארו שוכח את ההכנה שלו וחושב על מסעו ה-13 משך זמן של 67 (!) דקות (לבטח שיא בעידן המודרני בתחרויות המועמדים).

לאחר סיבוב 7, בחצי הדרך, סינדרוב היה עם 6 נקודות, ואילו הדולק אחריו קרואנה היה 1.5 נק' מאחור. לאור כושרו של סינדרוב, רמת הכנתו הגבוהה, ביטחונו הרב (מה שהתבטא גם המשחק מהיר), המקום הראשון נראה שהוכרע.

בתחילת הסיבוב השני, קרואנה סופג 2 הפסדים ברצף, מנקאמורה (שנוקם על הפסדו) וגירי, נשבר ומאבד כל סיכוי לזכות. מנגד, אניש גירי משיג 2 ניצחונות רצופים, עולה ל-2+, והינו היחיד שיכול להשיג את סינדרוב.

בסיבוב 9 סינדרוב מקבל עמדה זכויה נגד מתיאס בלובאום, אשר הפגין יכולות הגנה מדהימות לאורך התחרות, אך שוגה בחישוב ומחמיץ הזדמנות להבטיח כמעט פורמלית את זכייתו. עם זאת, בסיבוב העוקב הוא מנצח שוב את פראג, ויתרונו על פני גירי עולה ל-2 נקודות, כאשר משחקים יקרה בסיבוב הלפני אחרון. בסיבוב 12 גירי מחמיץ זכיה מול ויי " , דבר שהיה יוצר אינטריגה כלשהי בתחרות.

סינדרוב לא מועד בסיומת, מסיים בתיקו נגד קרואנה וגירי, ומשלים תחרות ללא הפסד, ועם תוצאה מדהימה של 10/14. גירי מסיים שני עם 8.5 ואילו קרואנה שלישי עם 7.5.

סינדרוב מעפיל לדו-קרב על הכתר נגד גוקש בסוף השנה, כאשר יהיה זה הדו-קרב הצעיר בהיסטוריה, עם שני השחקנים בני 20.

בתחרות הנשים הייתה אינטריגה רבה עד הסוף, תהפוכות גדולות, ולצערי גם ריבוי שגיאות גסות, לאור הלחץ הרב. יצוין שהרכב התחרות היה מאוזן מאוד.

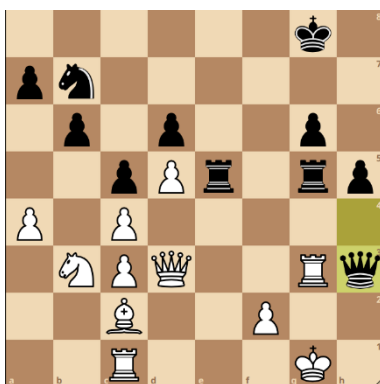
בתחרות זכתה, בדרמת ענק בסיבוב האחרון, ר"א ויישאלי **רמשבאבו**, אחותו של פראג, זוכת ה"גראנד סוויס" 2025, אשר הייתה מדורגת אחרונה. עם זאת, היא החלה את התחרות בצורה לא טובה, ולאחר 5 סיבובים היו לה 2 נקודות, אך בחלק השני היא שיחקה באופן מאוד מרשים.

בשני הסיבובים הראשונים כל המשחקים הסתיימו בתיקו, ללא אירועים מיוחדים.

בסיבוב 3 נשבר הקרח, כאשר ביביסרה אסאובאייבה וקטרינה לגנו ניצחו את יריבותיהן הסיניות, ז'ו ז'ינר וטן ג'ונגיי, בהתאמה.

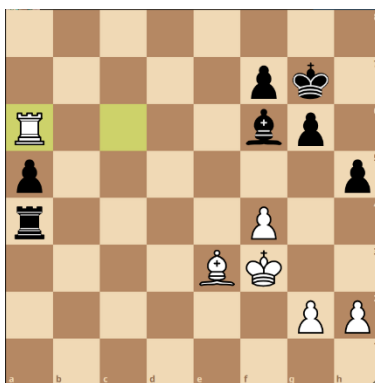
לאחר 2 ניצחונות בסיבובים 4 ו-6, את ההובלה נטלה אנה מוזיצ'וק מאוקראינה, אשר הצטרפה לטורניר ברגע האחרון, לאחר ביטול ההשתתפות בידי האמפי קונרו ההודית, מסיבות ביטחוניות. בסיבוב 4 מוזיצ'וק ניצחה במשחק עקרוני את קטרינה לגנו.

בסיבוב ה-6 ויישאלי מנצחת לראשונה, כאשר מנצלת טעות קשה של קטרינה לגנו, אשר הייתה בעמדה זכויה.

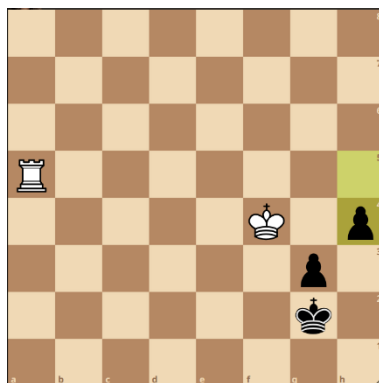
בעמדה לעיל לגנו עם כלי יותר והתקפת השחור לא עובדת. אך היא שוגה בדוחק זמן עם 38. מהו1?? (מסע טבעי אך מפסיד) ולאחר 38... צ:3ז+39. ו:3ז: מה:3ז+40. מהז2 מהה3+41. מח2 צז5 לשחור יש רשת מט.

בסיבוב 7 ויישאלי מנצחת שוב, וגם הפעם עקב שגיאה איומה של יריבתה טן ג'ונגיי, אשר אולי הינה השגיאה החמורה ביותר של הטורניר. בסיום הבא לטן ג'ונגיי רגלי יותר, אך הלבן אמור לעשות תיקו ללא בעיות:

וכאן טן משחקת צא1?? ומחמיצה טקטיקה יסודית: צ:6 צו1+ (מ:6 רד4+) מה2 עם זכיה. לאחר 7 סיבובים, מוזיצ'וק מוליכה עם 4.5 ואילו לוישאלי 4 נק'.

בחלק השני של התחרות היו הרבה דרמות ותהפוכות בצמרת, כאשר בשלב מסוים לא פחות מ-6 שחקניות היו בתמונת הזכיה. בסיבוב 8 קטרינה לגנו מנצחת את בת ארצה גוריאצ'קינה. מנגד, אנה מוזיצ'וק מגיעה לעמדה זכויה נגד דיוויה דשמוך, אחרי משחק עמדתי מרשים, אך קורסת בדוחק זמן, לא מוצאת את מסעי הזכיה, ובטרגדיה גדולה אף עוברת לסיום אבוד ומפסידה. בסיבוב 12 למוזיצ'וק קרתה עוד טרגדיה. בסיום זכוי תיאורטית הבא מול אלכסנדרה גוריאצ'קינה, אחרי שעות משחק רבות, אנה טועה עם צא2+??

זוכה המסע מז4, כאשר אחרי מח2 יש למצוא את צח5.

אחרי 3 ניצחונות באמצע החלק השני, ביבסירה אסאובאייבה מעפילה למקום ראשון משותף.

לפני הסיבוב האחרון, הוליכו יחד עם 7.5 נק' ויישאלי ואסאובאייבה, ואילו ז'ו ז'ינר דלקה בעקבותיהן עם 7 נק'. במקרה של חלוקת המקום הראשון, היה משוחק שובר שיוויון יום למחרת.

בסיבוב האחרון ביבסירה סיימה את משחקה בתיקו, אך ויישאלי לחמה נגד נוסח דרקון שבחרה יריבתה לגנו לסיבוב האחרון, ובדרמה גדולה הצליחה לנצח ולסיים ראשונה לבדה. ביבסירה מסיימת שניה ואילו ז'ו ז'ינר שלישית.

ויישאלי מעפילה לדו-קרב על הכתר נגד ג'ו ונג'ון הסינית (אשר מחזיקה בכתר מ-2018) בסוף השנה.

הזוכים: ג'בוחר סינדרוב וויישאלי רמשבאבו

בתום התחרות היה טקס סיום מרשים, בו ניתן לצפות כאן:

<https://www.youtube.com/live/qUkX8Vh5Mm0?is=lyCYp67mf7k-ciis>